

Σας καλωσορίζω στην 5η Σύνοδο της ΚΕ η οποία κατά τη γνώμη μου πρέπει να αποβεί ιδιαίτερα σημαντική.

Όχι μόνο γιατί μετά από πολλά χρόνια γίνεται συζήτηση για ένα ειδικό θέμα με τεράστια σημασία όπως είναι η στρατηγική και οι επιλογές μας στον αγροτικό χώρο. Ένα χώρο που βρέθηκε στο επίκεντρο των εξελίξεων τους τελευταίους μήνες. Αλλά και γιατί ακριβώς αυτοί οι μήνες απέδειξαν ότι ο δρόμος για τους γενικότερους στόχους που έχουμε θέσει και για τους οποίους τον Σεπτέμβριο πήραμε τη λαϊκή εντολή να τους υλοποιήσουμε, είναι και δύσβατος και ανηφορικός.

Πήρα, λοιπόν, την πρωτοβουλία αντί να συζητήσουμε μόνο τα επιμέρους θέματα πολιτικο-οργανωτικού σχεδιασμού και λειτουργικού εκσυγχρονισμού του ΠΑΣΟΚ, να θέσω στην ημερήσια διάταξη της Συνόδου ευρύτερα ζητήματα φυσιογνωμίας και στρατηγικής του ΠΑΣΟΚ, κυβερνητικής πολιτικής και λειτουργίας καθώς και τα κεντρικά ζητήματα που αφορούν την ανασυγκρότηση του Κινήματος. Και θέλω, ειλικρινά, σήμερα να ξεκαθαρίσουμε την πορεία μας σε ότι αφορά τις βασικές μας επιλογές. Για να σταματήσει η εικόνα της καχυποψίας των άκαιρων και αστήρικτων διαχωρισμών, της εσωστρέφειας, των ρητορικών αντιπαραθέσεων και το κλίμα της ανασφάλειας που διοχετεύουν όλα αυτά στην κοινωνία.

*

Και πρώτα-πρώτα σε ότι αφορά ζητήματα φυσιογνωμίας και στρατηγικής του Κινήματος μας.

Όλοι πιστεύουμε και πρώτος εγώ, στο μεγάλο, το ενιαίο, το ενωμένο και πλειοψηφικό ΠΑΣΟΚ. Στο ΠΑΣΟΚ που έχει επιφορτιστεί να οδηγήσει τη χώρα στο νέο αιώνα με σίγουρο και ασφαλή βηματισμό. Στο ΠΑΣΟΚ κεντρικό φορέα και εκφραστή της μεγάλης δημοκρατικής και προοδευτικής παράταξης. Στο ΠΑΣΟΚ με τον πατριωτικό και κοινωνικό του προσανατολισμό να εκφράζει τα σύγχρονα εθνικά και κοινωνικά προφτάγματα. Η αναγέννηση του Ελληνισμού και η προοδευτική στρατηγική της σύγχρονης Αριστεράς είναι οι δύο παράλληλες και συμπληρούμενες δυναμικές που οδηγούν στη σύγχρονη και ισχυρή Ελλάδα. Μία Ελλάδα ισότιμο εταίρο σε μία Ευρώπη των λαών μέσα από την πορεία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με ανανεωμένη, ανασυγκροτημένη και ανταγωνιστική την παραγωγική της δυνατότητα. Με ολοκληρωμένη, σύγχρονη και παραγωγική δομή πολιτείας που στηρίζει και αναδεικνύει κάθε στιγμή την κοινωνική συνοχή και συμμετοχή, τις παραγωγικές και

αναγεννητικές δυνάμεις του τόπου. Με οριοθετημένο το κοινωνικό κράτος και την εμπέδωση μιας κοινωνίας με δικαιοσύνη και αλληλεγγύη. Με δυνατότητα να απαντά στις προκλήσεις και τις απειλές της εποχής έτσι όπως αρμόζει σε ένα ισχυρό έθνος με ηγεμονεύουσα θέση στην Αν. Μεσόγειο και τη Βαλκανική.

Το ερώτημα πάντοτε ήταν και είναι ποιος είναι ο πιο αποτελεσματικός και σίγουρος τρόπος, ποια είναι η αναγκαία πολιτική, με την οποία μπορούμε να πετύχουμε όσο γίνεται πιο γρήγορα αυτούς τους κοινούς μας στόχους. Γιατί επιπλέον σήμερα αναμετρόμαστε όχι μόνο με την ιστορία, την ιδεολογία και την προοπτική μας αλλά με τον ασφυκτικό χρόνο που υπαγορεύουν οι ραγδαίες διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις και αλλαγές. Και γιατί σε πολλούς από τους τομείς που απαιτούνται τομές, μεταρρυθμίσεις, ουσιαστικές και σε βάθος αλλαγές, δεν έχουμε προχωρήσει τα προηγούμενα χρόνια με τους ρυθμούς που έπρεπε ή θα θέλαμε. Η διαπίστωση αυτή δεν είναι μηδενιστική κριτική στο παρελθόν. Το ΠΑΣΟΚ πρόσφερε στην μεταπολιτευτική Ελλάδα μεγάλες υπηρεσίες αλλάζοντας τη ζωή, τον πολιτικό και κοινωνικό χάρτη της χώρας, με βήματα ουσιαστικής προόδου κι αυτό για όλους μας είναι ιστορικά μια δικαιωμένη επιλογή.

*

Ας σταθούμε λίγο στα εθνικά μας θέματα και την εξωτερική μας πολιτική. Δίνουμε τη μάχη των εθνικών μας δικαιών στους διεθνείς οργανισμούς, τα ευρωπαϊκά όργανα, τις διμερείς και πολυμερείς μας σχέσεις. Η Ελλάδα όχι μόνο ακούγεται περισσότερο αλλά και ενημερώνει και πείθει περισσότερο για τις θέσεις της. Δεν θυμάμαι άλλη περίοδο να είναι τόσο αρμονική, τόσο εποικοδομητική και τόσο ισχυρή η σχέση μας με την Κύπρο και τον Κυπριακό Ελληνισμό. Συνεχίζουμε και διευρύνουμε το ενιαίο αμυντικό δόγμα. Δίνουμε σκληρή μάχη για να αποσυνδέσουμε την ένταξη της Κύπρου στην ευρωπαϊκή Ένωση από την οριστική λύση του κυπριακού προβλήματος και να επιταχύνουμε τις διαδικασίες. Στην Βαλκανική αναλαμβάνουμε νέες ουσιαστικές πρωτοβουλίες που αναβαθμίζουν το ρόλο της χώρας και ανοίγουν δρόμους συνεργασίας στις παραδουνάβιες και παρευξείνιες περιοχές. Υλοποιούμε για το Σκοπιανό την πολιτική της ενδιάμεσης συμφωνίας. Βελτιώσαμε αποφασιστικά τις σχέσεις μας με την αμερικάνικη υπερδύναμη. Και στα ελληνοτουρκικά ανοίξαμε με την πολιτική μας βήμα με βήμα ένα παράθυρο στην ειρήνη και στην μελλοντική προσέγγιση χωρίς να παραχωρήσουμε κανένα κυριαρχικό μας δικαίωμα. Ενισχύουμε τέλος την άμυνα της χώρας με το μεγάλο εξοπλιστικό πρόγραμμα που αποφασίσαμε.

Η πολιτική μας χαράσσεται και υλοποιείται μέσα από ανοιχτές και διαφανείς διαδικασίες. Οι αποφάσεις των κυβερνητικών οργάνων υπήρξαν πάντοτε ομόφωνες στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, ασφάλειας, και άμυνας της χώρας. Η γραμμή είναι καθαρή και αταλάντευτη. Όλοι μας και πρώτος εγώ, απεχθανόμαστε τη μυστική διπλωματία, τις συναλλαγές κάτω από το τραπέζι, τις διαπραγματεύσεις χωρίς αντίκρουσμα. Και ασφαλώς αρνούμαι και να σχολιάσω έστω τις αστήρικτες κατηγορίες για συνομολογημένες λύσεις και προειλημμένες αποφάσεις.

Που βρίσκεται, λοιπόν, η μεγάλη υπαναχώρηση, η στροφή, η διασάλευση του πατριωτικού χαρακτήρα του κινήματος, η εγκατάλειψη στόχων και δικαιωμάτων ; Στη δημόσια συζήτηση για εναλλακτικές επιμέρους κινήσεις, πρωτοβουλίες και τακτικές ; Στην εικόνα αποχρώσεων διαφοροποιήσεων κάποιων στελεχών ; Στις λεκτικές κάποιες φορές υπερβολές ;

Ο λαός ξέρει ότι η εθνική μας στρατηγική που βάζει πάνω απ' όλα το συμφέρον της πατρίδας είναι και ολοκληρωμένη και συνεκτική και αποτελεσματική. Γι αυτό είναι επικίνδυνο να επιχειρείται εσωτερικός διαχωρισμός στο ΠΑΣΟΚ στη βάση υπονοιών, ταμπελών, προθέσεων, που ουσιαστικά δεν έχουν ούτε νόημα, ούτε περιεχόμενο. Και καλό θα είναι ταυτόχρονα σ' αυτά τα θέματα να κοπάσει από την πλευρά των στελεχών μας η αμετροέπεια γιατί δεν συμβάλλει στον πιο υπεύθυνο χειρισμό των κρίσιμων εθνικών μας υποθέσεων.

*

Στην οικονομία με τις αποφάσεις και την πολιτική μας, προσπαθούμε να επιταχύνουμε με κάθε τρόπο τη διαδικασία της σύγκλισης για να προλάβουμε το τραίνο της ΟΝΕ, γιατί θεωρούμε αυτή την προσπάθεια μονόδρομο κρίσιμο για τον τόπο. Εφαρμόζουμε με συνέπεια τις βασικές κατευθύνσεις του προγράμματος σύγκλισης του 1994. Τα πρόσφατα αποτελέσματα είναι εντυπωσιακά. Ο πληθωρισμός και τα επιτόκια κινούνται πια σε μεγέθη που επιτρέπουν πραγματική αισιοδοξία για την επίτευξη των τελικών μας στόχων. Κι αυτό δεν είναι μόνο ενθαρρυντικό, είναι πραγματικά μια μεγάλη και αποφασιστικής σημασίας κατάκτηση.

Παράλληλα δίνουμε τη μάχη στα μέτωπα της ανάπτυξης και της κοινωνικής προστασίας. Να επιταχύνουμε την υλοποίηση των προγραμμάτων, να απορροφήσουμε και παραγωγικά να αξιοποιήσουμε τους διαθέσιμους πόρους. Ενώ στεκόμαστε με ευαισθησία και απόφαση να μην επιτρέψουμε μέσα από τις διαδικασίες της σύγκλισης

να συνθλιβούν οι ασθενέστερες τάξεις και στρώματα του πληθυσμού, προσπαθούμε να οικοδομήσουμε ένα δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι σε καμία χώρα της Ευρώπης στο δύσκολο αγώνα δρόμου που γίνεται, δεν καταβάλλεται τόσο μεγάλη προσπάθεια να περιοριστούν τα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού, φτώχειας και ανεργίας. Και ότι πουθενά δεν υπάρχει τόση επιμονή στην εξάντληση των ορίων προκειμένου να υπάρξει κράτος πρόνοιας, δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος και των βαρών, ιεράρχηση προτεραιοτήτων που ενισχύουν τις ασθενέστερες τάξεις και αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Αυτό είναι πάγια θέση και επιλογή μας και θα είναι και στο μέλλον.

Και εδώ οι ταμπέλες και οι σχηματικοί διαχωρισμοί τείνουν να γίνουν καθεστώς. Πρώτα-πρώτα εμείς οι ίδιοι διαμορφώσαμε με απερίσκεπτο τρόπο ένα καταστροφικό κλίμα για τον πράγματι δύσκολο αλλά καθόλου ανάλγητο προυπολογισμό. Μετρολογία, επιλεκτικές διαρροές, υπερεκτίμηση των αντιθέσεων, προσπάθεια αποστασιοποίησης από τις πολιτικές μας. Όμως και εδώ οι αποφάσεις στα συλλογικά όργανα είναι σχεδόν ομόφωνες. Οι διαφοροποιήσεις υπάρχουν σε επιμέρους θέματα και όχι στη συνολική στρατηγική, την κρισιμότητα και τη χρησιμότητα της οποίας όλοι αναγνωρίζουμε. Συμβάλαμε, έτσι και εμείς, στο να βρούν έδαφος οι δικαιολογημένες αρχικά κινητοποιήσεις για να εξελιχθούν σε κρίσιμες πολιτικές αναμετρήσεις.

*

Δεν είναι η στιγμή ενός αναλυτικού απολογισμού, μιας πολιτικής αποτίμησης των απεργιών, των κινητοποιήσεων, γιατί βρίσκονται σε εξέλιξη ορισμένες από αυτές. Ασφαλώς στην τακτική μας, κάποιες φορές στο ύφος ή τις λεκτικές υπερβολές, στην σύγχρονη μανία της δημοσιότητας που καταδιώκει και τα στελέχη μας, κάναμε λάθη. Να το αναγνωρίσουμε απέναντι στους πολίτες που δικαιολογημένα διεκδικούν, ιδιαίτερα όσοι απ' αυτούς πραγματικά σηκώνουν ακόμη το μεγάλο βάρος της υλοποίησης του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Όμως, η συνολική στρατηγική και η πολιτική στάση μας υπήρξε σωστή. Αλλό είναι η οικονομική και θεσμική διεκδίκηση και άλλο η ανατροπή μιας συνολικής πορείας που θα οδηγήσει αμέσως μετά σε πραγματικά σκληρά μέτρα. Άλλο είναι η εξάντληση των ορίων, οι βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν, η διασφάλιση μιας κλιμάκωσης που δίνει

σιγουριά για το μέλλον κι άλλο να «ανοίξουν οι ασκοί του Αιόλου» και να χαθεί μια ακόμη ιστορική ευκαιρία.

Θεωρώ θεμιτές τις πολιτικές επιδιώξεις των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, το στόχο να εκμεταλλευτούν για ίδιο όφελος, τις κοινωνικές κινητοποιήσεις, ακόμη και την χωρίς προσχήματα συμπαράταξη με ακραίες και αντιδημοκρατικές μορφές πάλης. Υπάρχουν, όμως, κάποια εσκαμμένα, κάποιοι κανόνες στην πολιτική αναμέτρηση. Κάποια όρια που δεν αποδιαρθρώνουν και ανατρέπουν την κοινωνική συνοχή και συνύπαρξη. Και προ παντός δεν προσβάλλουν βάνανυσα τις ελευθερίες των πολιτών. Υπάρχει ακόμη ένα κύριο θέμα ηθικής τάξης που αφορά τις διεκδικήσεις των εργαζομένων και την ανάγκη μιας έμπρακτης αλληλεγγύης ανάμεσά τους. Ο στενός ωφελιμισμός της κάθε ομάδας δεν παίρνει υπ' όψη του ότι υπάρχουν οι άνεργοι, οι νεο-φτωχοί, οι κοινωνικά αποκλεισμένοι, αυτοί που πραγματικά αποτελούν την πιο ακραία μορφή κοινωνικής αδικίας. Μέσα από τον διάλογο και τις κοινωνικές συμφωνίες ασφαλώς θα πρέπει να καταλήξουμε σε ένα αρθρωμένο και ιεραρχημένο πλαίσιο στόχων και πολιτικών που θα θέτει στην πρώτη γραμμή της ευαισθησίας μας τους πιο αδύναμους αρμούς της κοινωνίας μας.

Το σχέδιο της παραγωγικής ανασυγκρότησης, της περιφερειακής συγκρότησης και του θεσμικού εκσυγχρονισμού της χώρας παραπέμπει αμέσως σ' ένα άλλο ευρύτατα διαδεδομένο ερώτημα και μια αυτονόητη απάντηση :

Διαχείριση ή Μεταρρύθμιση ;

Κάποιοι μας κατηγορούν ότι θέλουμε απλώς να διαχειριστούμε την εξουσία, την κατανομή των συμφερόντων και να διευκολύνουμε την πορεία ενσωμάτωσης της χώρας χωρίς όρους στις ευρωπαϊκές διαδικασίες.

Και εδώ πρέπει να είμαστε καθαροί. Χωρίς τομές, ρήξεις με συμφέροντα, ολοκληρωμένες θεσμικές μεταρρυθμίσεις, χτύπημα της κρατικής διαφθοράς, δεν μπορούν να επιτευχθούν παρόμοιοι στόχοι. Να υπερβούμε μια κακή μας παράδοση που θέλει να ξεκινάμε με θεαματικές πρωτοβουλίες, νέους θεσμούς, που τους αφήνουμε στη μέση. Μόνο με ολοκληρωμένους μετασχηματισμούς μπορούμε να απαντήσουμε στα αδήρριτα ερωτήματα της εποχής. Η Κυβέρνηση μας δεν θα κριθεί μόνο από τη συνετή και σωστή διαχείριση των δημοσίων πραγμάτων, αλλά κυρίως από τις μεγάλες αυτές αλλαγές για τις οποίες και προσωπικά δεσμεύομαι να ολοκληρώσουμε στο συντομότερο δυνατό χρόνο.

*

Όλα αυτά, όμως, συνδέονται με την αξιοπιστία, τη συνοχή της Κυβέρνησης και τη λειτουργία και την πρακτική της.

Δουλεύουμε σκληρά για να οικοδομήσουμε ένα άλλο τύπο δημοκρατικής διακυβέρνησης του τόπου και είναι φυσικό από την αρχή να αντιμετωπίζουμε δυσκολίες γιατί ορθώνουν το ανάστημα τους κατεστημένες νοοτροπίες και πρακτικές νομής και διαχείρισης της εξουσίας. Νοοτροπίες και πρακτικές που διαπερνούν το σύνολο των δυνάμεων μας και προσπαθούν να μας καθηλώσουν. Θυμόμαστε καλά ότι όλα τα τελευταία χρόνια το κεντρικό ζήτημα της κριτικής και της αυτοκριτικής μας υπήρξε ο τύπος της διακυβέρνησης και οι σχέσεις εξουσίας που έχουμε διαμορφώσει. Από τη Χαλκίδα ακόμη και σε σειρά από δημόσιες τοποθετήσεις του στην ΚΕ ο Ανδρέας Παπανδρέου το έθετε. Ήρθε η ώρα να το πετύχουμε αν θέλουμε να μιλάμε πραγματικά για νέα εποχή.

Θέλω, λοιπόν, να ξεκαθαρίσω ότι :

Δεν είμαστε Κυβέρνηση «πυγμής» εναντίον των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων που διεκδικούν μία καλύτερη θέση στην παραγωγική διαδικασία ή την δικαιότερη διανομή του εθνικού εισοδήματος και του πλούτου, όπως θέλουν να μας παρουσιάσουν. Θέλουμε να είμαστε Κυβέρνηση σταθερής πορείας που υποτάσσει κάθε πολιτικό κόστος στο ευρύτερο εθνικό συμφέρον. Που δεν θέλει μία πολιτική παροχών να ανακυκλώνει συνεχώς την κρίση και να δημιουργεί αδιέξοδα στο λαό. Που ανοίγει προοπτικές και δρόμους στις κοινωνικές δυνάμεις, που διασφαλίζει το μέλλον τους μέσα στην παραγωγική διαδικασία και προωθεί την δικαιοσύνη και την ευημερία.

Δεν είμαστε Κυβέρνηση «αυταρχισμού» που αρέσκεται να ισοπεδώνει τις κοινωνικές διεκδικήσεις και κινητοποιήσεις, να ακυρώνει τους θεσμούς και τις αντιπροσωπεύσεις, να φοβάται, να απωθεί και να υπονομεύει τα μαζικά κινήματα και να ακυρώνει τις κατακτήσεις των εργαζομένων.

Θέλουμε να είμαστε Κυβέρνηση προσηλωμένη στον κοινωνικό διάλογο που έχει αξία, ουσία και περιεχόμενο. Διάλογο που ανοίγει δρόμους σύγκλισης δυνάμεων και ουσιαστικών κοινωνικών συμφωνιών, σε μία συνολική πορεία ανοδική για τον τόπο.

Δεν είμαστε Κυβέρνηση άτεγκτης «μονεταριστικής» λογικής που μετρά τα πάντα με αριθμούς και μακροοικονομικούς στόχους και τα υποτάσσει σ' αυτούς.

Θέλουμε να είμαστε Κυβέρνηση κοινωνικής ευαισθησίας, που εξαντλεί όλα τα περιθώρια και ιεραρχεί τις ανάγκες ώστε να ανασυγκροτηθεί το κοινωνικό κράτος, να ανακουφιστούν οι ασθενέστερες τάξεις του πληθυσμού και να διασφαλιστεί με σιγουριά το μέλλον του ελληνισμού.

Δεν είμαστε Κυβέρνηση «αναποτελεσματικής λειτουργίας» οργάνων που απλώς συνεδριάζουν και ουδέποτε αποφασίζουν.

Θέλουμε να είμαστε Κυβέρνηση νέων εθνικών κα κοινωνικών ιεραρχήσεων που απαιτούν συστηματική επεξεργασία και αναζήτηση, σύνθεση απόψεων και πλουραλισμό ιδεών. Κυβέρνηση που προσπαθεί να δώσει στην εκτελεστική εξουσία συλλογική υπόσταση, δημοκρατική λειτουργία, συνευθύνη στην πορεία προς τα εμπρός. Και ταυτοχρόνως μία αποτελεσματικότητα διαρκή που απορρέει απ' αυτό και όχι εφήμερη και ευκαιριακή.

Δεν είμαστε Κυβέρνηση «συγκεντρωτισμού», στο σχεδιασμό και τη λήψη των αποφάσεων.

Θέλουμε να είμαστε Κυβέρνηση που διαμορφώνει με αποφασιστικότητα τις δομές μιας αποκεντρωμένης και δημοκρατικής πολιτείας. Που μεταφέρει ολοένα περισσότερες αποφάσεις σε αυτόνομους, κοινωνικούς θεσμούς. Που εργάζεται συστηματικά για ένα σύγχρονο Κράτος που λειτουργεί με έλεγχο και λαϊκή συμμετοχή.

*

Η επίτευξη αυτού του κεντρικού μας στόχου, όπως είναι φυσικό, δεν είναι υπόθεση μιας μέρας ή μιας νύκτας. Χρειάζεται καθημερινή σκληρή και συστηματική προσπάθεια, χρειάζονται σταθερά και αποφασιστικά βήματα. Χρειάζεται πάνω στο περίρρεον κλίμά της καχυποψίας και της δυσπιστίας που είναι απότοκος της προηγούμενης εποχής να οικοδομήσουμε σχέσεις εμπιστοσύνης, συντροφικότητας, επικοινωνίας. Και προ παντός χρειάζεται όλα τα στελέχη του Κινήματος και κυρίως όσα αναδείχτηκαν επάξια στις κορυφαίες θέσεις μέσα από την ιστορική μας διαδρομή να συμπράξουν ουσιαστικά και χωρίς μεμψιμοιρία σ' αυτή την προσπάθεια.

Είναι αλήθεια ότι στο κυβερνητικό έργο δεν βρήκαμε ακόμη τους καλύτερους ρυθμούς, τους καλύτερους δίαυλους επικοινωνίας. Τα όργανα λειτουργούν περισσότερο από

κάθε άλλη φορά. Γίνεται πιο συστηματική μελέτη και επεξεργασία. Έχουμε εκπονήσει θέσεις με συλλογικό τρόπο και χαράζει αντίστοιχες πολιτικές.

Η Κυβέρνηση εμφανίζει σταθερότητα και αποφασιστικότητα να πετύχει τους στόχους που θέσαμε από την αρχή με ενάργεια για το παρόν και το μέλλον αυτού του τόπου.

Δεν λείπουν φαινόμενα πολυγλωσσίας, αυτοπροσδιορισμού και αιφνιδιασμού, που μεγενθύνονται κάτω από το φώς των νέων επικοινωνιακών δεδομένων και των ιεραρχήσεων που θέτουν τα ΜΜΕ. Και εμείς, όμως, πρέπει να ομολογήσουμε ότι, ενώ μέσα στα όργανα ενωτικά, συνθετικά, συζητούμε και τις περισσότερες φορές ομόφωνα αποφασίζουμε, προς τα έξω αναζητούμε εκείνο τον τόνο της διαφοροποίησης που μπορεί να γίνει αντικείμενο προβολής και ανάδειξης σε βάρος της κοινής μας απόφασης.

Σε ότι με αφορά θα εντείνω την καθημερινή συνεργασία με τα κυβερνητικά στελέχη πάνω σε όλα τα σημαντικά θέματα και τις προτεραιότητες της πολιτικής μας. Θέλω να διευρύνω το ρόλο και την συνθετική λειτουργία της Κυβερνητικής Επιτροπής. Και να αποκτήσει το Υπουργικό Συμβούλιο πιο αποτελεσματική λειτουργία. Το τρίπτυχο «κατοχύρωση της προσωπικής άποψης - σύνθεση και απόφαση - ενιαία και αποτελεσματική δράση» είναι κυριολεκτικά μονόδρομος για την επιτυχία του κυβερνητικού έργου.

Και επειδή πολύς λόγος γίνεται για ανασχηματισμούς και αλλαγές προσώπων, θέλω κατηγορηματικά να σημειώσω ότι έχω μεγάλη εμπιστοσύνη στο κυβερνητικό σχήμα και τα πρόσωπα που πρέπει απρόσκοπτα να παράγουν αποτελεσματικό έργο, χωρίς ανασφάλειες και ενδοιασμούς. Δεν είναι θέμα μόνο προσώπων η κυβερνητική λειτουργία, είναι κυρίως θέμα περιεχομένου της πολιτικής και σ' αυτό είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι με κύριο φορέα της ευθύνης εμένα προσωπικά.

Απευθύνομαι στα κυβερνητικά στελέχη. Πάρτε πρωτοβουλίες στα θέματα που έχουμε αποφασίσει και δώστε λύσεις. Από αυτό θα κριθούμε όλοι μας και όχι από τον αριθμό των ανασχηματισμών που συνήθως αλλάζουν τα πρόσωπα αλλά αφήνουν ανέγγιχτη την εικόνα και το έργο.

*

Δεν θα κουραστώ να επαναλαμβάνω ότι χωρίς το ανανεωμένο, το αναγεννημένο ΠΑΣΟΚ, χωρίς πραγματική στροφή στην κοινωνία και νέα αυθεντική αντιστοίχιση με

τις ανάγκες της, χωρίς νέα πολιτική συσπείρωση στη βάση, δεν μπορούν να γίνουν πράξη τέτοιοι στόχοι.

Πρώτα-πρώτα αυτό το ΠΑΣΟΚ το έχει ανάγκη η ίδια η Κυβέρνηση η οποία υλοποιεί τις προγραμματικές μας δεσμεύσεις με αυτονομία αλλά δεν είναι αρκετό να διασφαλίσει τη συνολική πορεία. Το διαπιστώσαμε τις δύσκολες μέρες που πέρασαν. Όχι γιατί έπρεπε το Κίνημα «να βγάλει το φίδι από την τρύπα» όπως πολλοί ισχυρίζονται. Αλλά γιατί η απουσία της πολιτικής δύναμης, της παρέμβασης, του προσανατολισμού, της αλληλοτροφοδότησης και της συντεταγμένης δράσης, υπήρξε εμφανής. Και δεν είναι μόνο αυτό. Η Κυβέρνηση έχει ανάγκη τη συλλογική βούληση, επεξεργασία και δράση του Κινήματος. Έχει ανάγκη τον δημιουργικό του ρόλο στη συνδιαμόρφωση των μεγάλων επιλογών, των μεσο-μακροπρόθεσμων στόχων. Έχει ανάγκη τον άμεσο ζωντανό και σταθερό επικοινωνιακό του λόγο.

Είναι πολιτική προϋπόθεση πρώτης προτεραιότητας η άλλη σχέση του Κινήματος με τις δομές της Κυβερνητικής εξουσίας σε όλα τα επίπεδα. Την κεντρική ευθύνη οφείλουν και πρέπει να αναλάβουν η ΚΕ και η ΚΟ. Γι αυτό βουλευτές και κυβερνητικά στελέχη όχι μόνο οφείλουν να συμμετέχουν στους Τομείς Πολιτικής και Δράσης της ΚΕ αλλά και να

τους αναδεικνύουν σε βασικά πεδία σύνθεσης, επεξεργασίας και πρότασης.

Χωρίς το Κίνημα δεν μπορεί να υπάρξει ολοκληρωμένος και αξιόπιστος κοινωνικός διάλογος. Κατ' αρχή μέσα από την εσωτερική διαδικασία να επιτυγχάνεται η πολιτική ενοποίηση και η συμφωνία στη χάραξη της τακτικής και της στρατηγικής στα επιμέρους θέματα. Και στη συνέχεια η τροφοδότηση των αντιπροσωπευτικών θεσμών με την παρουσία των στελεχών μας, τη συνειδητή δράση, την κατοχύρωση των μετέπειτα στόχων, την ιεράρχηση των αναγκών, μέσα από τον διάλογο του Κινήματος με τους θεσμούς. Και τέλος η ανατροφοδότηση της Κυβέρνησης με την εμπειρία, τη γνώση, τις ανάγκες των μαζικών και κοινωνικών χώρων από τα όργανα του ΠΑΣΟΚ. Πρέπει το Κίνημα να λειτουργεί σαν «ηλεκτρόδιο» ανάμεσα στους πόλους του Κοινωνικού διαλόγου. Και εδώ είμαστε στα πρώτα βήματα και εδώ φάνηκαν οι αδυναμίες τις προηγούμενες μέρες. Με επιμονή θα τις ξεπεράσουμε. Είναι η δεύτερη πολιτική προϋπόθεση.

Κάποιοι ισχυρίζονται ότι μόνο σε περίοδο κυβερνητικής ευφορίας ή αντιπολίτευσης μπορούν να ανασυγκροτηθούν κομματικές δυνάμεις και προσπαθούν να αιτιολογήσουν την αδράνεια και την απραξία τους, μεταθέτοντας για καλύτερες μέρες την

προσπάθεια. Αντιθέτως μέσα στη φωτιά της μάχης, την δυσκολία αλλά και τα βήματα του διαλόγου, την αντιμετώπιση των υπαρκτών και κρίσιμων προβλημάτων μπορούμε να συγκροτήσουμε νέες ζωντανές και πρωτοπόρες κομματικές δυνάμεις. Καμιά αναστολή δεν δίνει λύση. Το ζούμε από το 1985 μέχρι σήμερα. Είναι η τρίτη πολιτική προουπόθεση.

Η τέταρτη αφορά την ανασύνθεση, τη συμφωνία και τη σχεδιασμένη δράση του περιφερειακού ΠΑΣΟΚ. Των στελεχών που λειτουργούν στις τοπικές εξουσίες και μέχρι σήμερα αυτονομούνται από τη συλλογική προσπάθεια, αφυδατώνοντας κάθε ικμάδα από τις οργανωμένες δυνάμεις μας. Και παράλληλα διασφαλίζοντας την οργάνωση και την παρουσία μας παντού σ' όλους τους χώρους και τους θεσμούς, τα μαζικά κινήματα, τις νέες πραγματικότητες, τους χώρους κάθε μεγάλης πολιτικής δραστηριότητας, με συνθήκες άμεσης δημοκρατίας, ανοιχτές διαδικασίες και αξιοποίηση πρωτοβουλιών. Έτσι θα δώσουμε το μήνυμα της ηλικιακής και κοινωνικής ανασύνθεσης. Της ποσοτικής αντιστοιχίας με την πολιτική μας επιρροή. Της αναζήτησης εναλλακτικών και νέων μορφών στην πολιτική διαδικασία. Είναι η πέμπτη προουπόθεση.

Ίσως το δυσκολότερο σημείο της προσπάθειας μας θα είναι η ιδεολογική αποσαφήνιση και οριοθέτηση της σύγχρονης προοδευτικής πρότασης στη βάση των νέων πρωτόγνωρων δεδομένων. Είναι το κρίσιμο ερώτημα που απασχολεί όλα τα σύγχρονα σοσιαλιστικά κόμματα και που η απάντηση δεν είναι τόσο εύκολη.

Είναι το θέμα που θα απασχολήσει συστηματικά το ΠΑΣΟΚ τους επόμενους μήνες και που αποτελεί θεμελιακό και πρωτεύον κατά τη γνώμη μου στοιχείο της ανασυγκρότησης.

Η έβδομη και τελευταία προουπόθεση είναι οι φρόνιμες αρχές και στόχοι που πρέπει να συνοδεύουν την πολιτική μας πράξη. Η νέα συλλογικότητα. Η αξιοκρατία. Η σύνθεση των απόψεων. Η εσωκομματική δημοκρατία. Η ανοιχτή στην κοινωνία παρέμβαση και λειτουργία. Οι κατοχυρωμένες και θεσμοθετημένες διαδικασίες. Η πολιτική και ηθική αλληλεγγύη των δυναμένων μας. Η κατοχύρωση των διαφορετικών απόψεων. Πρέπει να αναδεικνύονται ως κυρίαρχα συστατικά γνωρίσματα.

Αν σε όλα αυτά έχουμε συμφωνήσει κα με την υπόμνηση ότι τόσο στο Συνέδριο όσο και στη 2η Σύνοδο της ΚΕ εξειδικεύσαμε αυτές τις αρχές μέσα από μία συγκεκριμένη πολιτική πρόταση δεν μπορώ να καταλάβω γιατί επιμένουμε στους σχηματικούς διαχωρισμούς, τη σύγχυση και τον αποπροσανατολισμό, την καταγγελία για ανομολόγητες στροφές, την μεμψιμοιρία ή την αδράνεια.

Κανείς δεν θέλει και δεν μπορεί να υποκαταστήσει και πολύ περισσότερο να αντικαταστήσει το ΠΑΣΟΚ με οποιοδήποτε παράλληλο θεσμό. Εμείς θα οργανώσουμε την πολιτική μας και θα ανοίξουμε διάλογο με κόμματα, θεσμούς, ομίλους, ομάδες, πρόσωπα, κινήσεις γιατί πρέπει να πλουτίσουμε και την γνώση και την πείρα μας. Αν αυτή η προσπάθεια μπορεί να εμπλουτίσει το δυναμικό μας είναι ακόμη καλύτερα.

Κανείς δεν θέλει και δεν μπορεί να μονοπωλήσει τον προοδευτικό χαρακτήρα της πολιτικής μας, ούτε προ παντός να διαχωρίσει το ΠΑΣΟΚ με σχηματικές και πλαστές αντιθέσεις, που όχι μόνο δεν διευκολύνουν το διάλογο αλλά ορθώνουν ψεύτικα τείχη.

Κανείς δεν θέλει και δεν μπορεί ούτε να ιδιοποιηθεί την πλούσια ιστορία μας, ούτε να την μηδενίσει, στο όνομα οποιασδήποτε σκοπιμότητας. Το "νέο" και το "παλιό" ΠΑΣΟΚ, το "αριστερό" και το "δεξιό", το "σύγχρονο" και το "αναχρονιστικό", κρίνονται όχι στις ταμπέλες αλλά στην καθημερινή πράξη.

Οι τομές, οι αλλαγές, οι νέες πρωτοβουλίες που απαιτούνται εγκυμονούνται για πολύ χρόνο μέσα στους κόλπους μας, αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεων, προτάσεων και ημιτελών προσπαθειών. Εμείς απλούστατα θέλουμε να τις κάνουμε πράξη γιατί οι όροι και οι προϋποθέσεις είναι πράγματι πολύ πιο ευνοϊκές από κάθε άλλη φορά. Για νέο ΠΑΣΟΚ, για αναγεννημένο ΠΑΣΟΚ, για ανανεωμένο ΠΑΣΟΚ μιλάμε εδώ και πολλά χρόνια με όρους που χρησιμοποίησε κι ο ίδιος ο ιδρυτής μας.

Η νέα εποχή είναι μία πραγματικότητα που δεν εξαρτάται πια μόνο από μας : Είναι νομοτέλεια των αλλαγών που συντελούνται ο νέος ιστορικός κύκλος που άρχισε ήδη. Αν θα προσδιοριστεί με τη δική μας παρουσία και δράση πρέπει να υπερβούμε τον εαυτό μας, να ξεπεράσουμε τις παλιές αντιθέσεις, νοοτροπίες, λειτουργίες και πρακτικές.

«Οι καιροί ου μενετοι».

Απο ν. Δουδαρίδη

Προεδρι,

- Τίθω κενά για
αποκλειστικό σχέδιο
- Εμπιστοσύνη σε βουλευτές
δύο
- Να επικεντρωθώ
πάλι να κερδίσω για
Βασίλη και δική σου
συνέπεια και δε σου έχω
- Δεν συζητάμε για άλλα
απορροήματα στην

Με αγάπη

